

Mervärdesskatt för små företag

2017/18:FPM55

Finansdepartementet

2018-02-21

Dokumentbeteckning

KOM (2018) 21

Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller den särskilda ordningen för små företag.

Tidigare faktapromemorior 2015/16:FPM76 och 2017/18:FPM18

Förslaget är en del av en handlingsplan för mervärdesskatt från Europeiska kommissionen (kommissionen) som har behandlats i dessa faktapromemorior.

Sammanfattning

Förslaget avser förändringar av mervärdesskattedirektivets bestämmelser om skattebefrielse för små företag. Det föreslås bl.a. en högsta omsättningsgräns för skattebefrielse om 85 000 euro. Medlemsstaterna kan också ha olika omsättningsgränser för olika sektorer. Kommissionen föreslår också förenklingar för företag som inte omfattas av skattebefrielse och som har en omsättning som inte överstiger 2 000 000 euro. Förenklingarna innebär bl.a. att sådana företag ska få redovisa mervärdesskatt en gång per år.

Det är viktigt att reglerna på mervärdesskatteområdet är enkla och tydliga samt att de administrativa kostnaderna för företagen begränsas, samtidigt som risken för skatteundandragande måste beaktas. Ett effektivt skatteuttag och rättvis konkurrens bör också säkerställas, både på nationell nivå och EU-nivå. Effekterna av förslaget behöver analyseras närmare.

1.1 Ärendets bakgrund

I april 2016 presenterade kommissionen en handlingsplan för mervärdesskatt, COM (2016) 148 final, som är en redogörelse för kommissionens inställning till hur mervärdesskattesystemet ska moderniseras och reformeras. Ett område som tas upp i handlingsplanen är förenklade mervärdesskatteregler för små företag. Förslaget har också behandlats i kommissionens meddelande om uppföljning av handlingsplanen för mervärdesskatt COM(2017)556 final.

1.2 Förslagets innehåll

I mervärdesskattedirektivet finns i dag en särskild ordning med regler för små företag. Den särskilda ordningen ger medlemsstaterna möjlighet att ha schablonbeskattning samt en omsättningsgräns för skattebefrielse som får kombineras med graderade skattelättnader.

Kommissionen föreslår förändringar av reglerna om omsättningsgräns för skattebefrielse och förenklingar för små företag som ligger över omsättningsgränsen. Ett skäl till förslaget är att små och medelstora företag proportionellt sett bär en högre kostnad för administration än större företag. Ett annat skäl är att de nuvarande reglerna har snedvridande effekter på konkurrensen både på nationell nivå och på EU-nivå. Förslagen syftar också till att underlätta regel efterlevnad och kontroll.

I den särskilda ordningen föreslås även en definition av små företag som anger att det är företag etablerade inom EU med en årlig omsättning inom unionen på högst 2 000 000 euro.

1.2.1 Omsättningsgräns för skattebefrielse

De särskilda reglerna för skattebefrielse för beskattningsbara personer med låg omsättning (omsättningsgräns) föreslås ändras så att alla EU-länder får möjlighet att ha en högsta omsättningsgräns för skattebefrielse på 85 000 euro. Sverige har i dag möjlighet att ha en gräns på 10 000 euro.

Förslaget innebär också att medlemsstaterna ges möjlighet att ha olika omsättningsgränser för olika sektorer.

Kommissionen föreslår också att den omsättningsgräns som gäller i ett EU-land ska gälla även för försäljning där av företag etablerade i andra EU-länder om företagets totala omsättning inom EU är högst 100 000 euro.

En tröghetsregel föreslås som innebär att om ett företag överskrider omsättningsgränsen med 50 procent eller mindre under ett kalenderår fortsätter skattebefrielsen ändå att gälla under resterande del av året.

Skattebefriade företag ska inte vara skyldiga att utfärda faktura. För företag som omfattas av skattebefrielse får medlemsstaterna dessutom inte ställa högre krav på arkivering av fakturor än vad som följer av nationella regler på andra områden än mervärdesskatt.

Medlemsstaterna får fortsatt möjlighet att slopa registreringskyldighet och deklareringskyldighet för skattebefriade företag.

Möjligheten att kombinera regler om en omsättningsgräns för skattebefrielse med en graderad skattelättnad bör enligt kommissionen avskaffas.

1.2.2 Förenklingar för mindre företag som inte är skattebefriade

Kommissionen menar att det behövs förenklingar även för företag som inte omfattas av skattebefrielsen, dvs. för skattskyldiga företag, om de har en omsättning på högst 2 000 000 euro.

Kommissionen föreslår därför att sådana företag ska få lämna mervärdesskattedeklaration en gång per kalenderår. Företagen ska dock kunna välja att tillämpa en kortare tidperiod för sin deklARATION.

Vidare föreslår kommissionen förenklingar av reglerna om fakturor för dessa företag. Förslagen innebär att företagen ska få använda förenklad faktura för sina försäljningar, vilket innebär att färre uppgifter behöver anges i en faktura. Medlemsstaterna ska också ha förenklade regler för lagring av fakturor för sådana företag. Ett ytterligare förslag är att medlemsstaterna ska införa ett förenklat förfarande för mervärdesskatteregistrering av dessa företag.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

I mervärdesskattelagen (1994:200) är omsättningsgränsen för skattebefrielse i dag 30 000 kronor. Möjligheten till skattebefrielse gäller enbart för företag etablerade i landet och är tillämplig på omsättning inom landet. Om gränsen överskrids under löpande beskattningsår ska mervärdesskatt normalt tas ut från och med den omsättning som innebär att gränsen överskrids. Det finns också en särskild gräns på 300 000 kronor för konstverk, bl.a. tavlor och skulpturer, som säljs av upphovsmannen eller dennes dödsbo.

I fråga om deklareringsperioder finns bestämmelser i skatteförfarandelagen (2011:1244) som säger att den som omsätter högst 40 000 000 kronor

normalt får deklarerera mervärdesskatt per kvartal. Om omsättningen är högst 1 000 000 kronor är dock redovisningsperioden normalt ett beskattningsår.

En förenklad faktura får användas om fakturabeloppet är högst 4 000 kronor samt i vissa fall om handelsbruk, administrativ praxis eller de tekniska förutsättningarna för utfärdande av fakturan gör det svårt att uppfylla alla krav på fakturas innehåll i mervärdesskattelagen. Av en förenklad faktura behöver t.ex. uppgift om köparen normalt inte framgå.

De direktivändringar som kommissionen föreslår skulle för svensk del påverka bestämmelser i mervärdesskattelagen, exempelvis bestämmelserna om skattebefrielse för beskattningsbara personer med liten omsättning i 9 d kap. och reglerna om innehåll i fakturor i 11 kap. Förslaget påverkar även bestämmelserna om arkivering av räkenskapsmaterial i bokföringslagen (1999:1078) och skatteförfarandelagens bestämmelser om bl.a. redovisningsperioder för mervärdesskatt.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Kommissionen har gjort en konsekvensanalys av förslaget och en sammanfattning av denna (SWD[2018] 9 final och SWD[2018] 11 final). Kommissionen bedömer att förslaget kommer att leda till minskade fullgörandekostnader på upp till 18 procent och en ökning av den gränsöverskridande handel med 13 procent för små och medelstora företag. Vidare bedömer de att priserna kommer sjunka med 11 procent och att efterfrågan kommer öka med 12 procent. På längre sikt bedömer kommissionen att förslaget också leder till ökade mervärdesskatteintäkter till följd av ökad regelefterlevnad och ökad omsättning för företagen till följd av sänkta priser. I analysen anges dock också att förslaget förväntas ge en tillfällig negativ påverkan på mervärdesskatteintäkterna till följd utökad tillämpning av skattebefrielse. De bedömer även att tröghetsregeln kommer leda till en minskning av skatteundandragandet. Enligt kommissionen förväntas förslaget inte ha några betydande effekter på skattemyndigheternas administrativa kostnader. Dessa eventuella kostnader bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

1.5 Preliminär svensk ståndpunkt

Det är viktigt att reglerna på mervärdesskatteområdet är enkla och tydliga samt att de administrativa kostnaderna för företagen begränsas, samtidigt som risken för skatteundandragande måste beaktas. Ett effektivt skatteuttag och rättvis konkurrens bör också säkerställas, både på nationell nivå och EU-nivå. Effekterna av förslaget behöver analyseras närmare.

1.6 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas närmare ståndpunkter till förslaget är ännu inte kända.

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

1.8 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget remitterades den 23 januari 2018. Remisstiden går ut den 22 februari.

2 Förslagets förutsättningar

2.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Enligt artikel 113 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén anta bestämmelser om harmonisering av bl.a. omsättningsskatter för att säkerställa att den inre marknaden fungerar.

2.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Kommissionen motiverar sitt ställningstagande genom att de huvudsakliga problem som identifierats (höga efterlevandekostnader, snedvridande effekter m.m.) uppkommer på grund av regler i mervärdesskattedirektivet. För att förenkla reglerna och uppnå en minskad regelbörda för små och medelstora företag behövs därför ett förslag om att ändra mervärdesskattedirektivet.

Kommissionen anser vidare att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom det inte går utöver vad som behövs för att uppnå fördragsmålen, särskilt en väl fungerande inre marknad. Det är inte möjligt för medlemsstaterna att hantera de problem som små och medelstora företag ställs inför och som uppkommer på grund av befintliga mervärdesskatteregler.

Regeringen instämmer i bedömningen att förslaget är förenliga med såväl subsidiaritets- som proportionalitetsprincipen.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionen presenterade förslaget på Ekofin-rådets möte den 23 januari 2018. Behandling av förslaget kommer att ske i rådsarbetsgruppen för skattefrågor.

